

Skuteczne zdziwienie

nauka czytania wyzwalamy myślenie

Effective astonishment. Learning to read triggers

WYDZIAŁ NAUK
O WYCHOWANIU
Uniwersytet Łódzki

Autorzy:

dr hab. Monika Wiśniewska-Kin, prof. UŁ, mgr Weronika Kisiel
Marta Ignerska (projektantka graficzna)

Rozwiązanie jest oryginalną i unikatową w skali kraju propozycją rozumienia nauki czytania i pisania. Dzieci w wieku przedszkolnym uczą się przez mówienie, działanie i ruch. Ważne w tym procesie są zmysły i emocje. Dzieci konstruują wiedzę o świecie dźwięków i liter jakby mimochodem, przy okazji „skutecznego zdziwienia”, dzięki zaprojektowanym materiałom wdrożeniowym (przewodniki, artystyczna książka obrazkowa, wizualizacje graficzne, teksty literackie, klocki konstrukcyjne, fonty liter konturowych, zestaw gier „Dźwiękoznaki – literaki”).

Wprowadzone nowości

Holistyczne podejście do nauki czytania i pisania zapewnia dzieciom pełne wejście w kulturę, a nie jedynie uczy rozpoznawania głosek i liter.

Dźwięki wyzwalamy głoski wpisują się w dziecięce doświadczenie codzienności i niecodzienną wyobraźnię. Dzieci odnajdują je m.in. w ludzkim śpiewie /aaa/, odgłosach zjawisk fizycznych /fff/, uczuciach i stanach emocjonalnych /mmm/.

Dźwięki odpowiadające literom nie są oderwane od życia – dzieci materializują je przez gesty np. wzruszenie ramion /y/, uniesiony kciuk /e/, okrzyk zachwyty /uuu/.

Konstruowana z klocków litera jako bryła za sprawą dziecięcych działań wyłania się i nabiera kształtu. Dzieciom towarzyszy element niespodzianki.

Niebanalny materiał wizualny w książce obrazkowej angażuje fantazję, pobudza myślenie. Dziecko projektuje ciąg dalszy historii o dźwiękach.

Teksty literackie mają charakter artystyczny, a nie schematyczny, zredukowany do wyrazów zbudowanych z liter, które dzieci znają.

Zestawy gier zapewniają dzieciom uczenie się przez działanie, dzieci mają możliwość uczenia się na błędach.

Nauka czytania traci swój formalny charakter. Dziecięce czytanie zaczyna być rodzajem ekspresji i artystycznego wyrazu.

Efekty społeczne

- Wzrost zainteresowania czytaniem, pisanem oraz komunikowaniem się w klasie szkolnej i poza szkołą.
- Zmniejszenie zagrożenia analfabetyzmem funkcjonalnym i analfabetyzmem realnym.
- Stworzenie alternatywy dla porozumiewania się za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacji, a tym samym zminimalizowanie skutków uzależnienia od tabletów i smartfonów.

